

Выходитъ во Львовъ ще Вторника, Четверга и Суботы
кажды рокихъ сялти о 4-5 год. попоз. Литер. податокъ
бібліотека наиман. пев'юю виходить по 3 почат. ар-
кушъ кождогъ 16-го і посідного для кождого місяця.
Редакція, адміністрація і експедиція підл. Ч. 44 улица
Галицька.
Всіхъ іншими, посыпки і рекламації виложити пересыпли
підъ адресомъ: редакція і адміністрація „Дѣло“ Ч. 44 ул.
Галицька.
Рукописи не ветгаються толькъ на попереднє засіданіе.
Посаднікъ число стоїть 12 кр. а. в.
Оголошенія призначаються по цій 6 кр. а. в. б'є ознака
строчкою печаткою.
Рекламації неопечатані вольні відъ порта
Предплату виложити пересыпли франко (найлучше
поштовими переказами) до: Адміністрації часопису „Дѣло“
ул. Галицька, Ч. 44.

Просимо всіхъ И. Т. Предплатниківъ
„Дѣла“ поспішити съ надсыланьемъ
залеглої предплати, щобъ мы не бу-
ли змушеній перерывать Имъ вы-
сылку нашої часописи.

Школы народній и ихъ впливъ на быть матеріальний краю.

IV.

Мы видѣли, що до рамъ присланыхъ въ
Вѣдва напхано за много и непрактичного.
Намъ треба науки въ працяхъ на роби, при-
верстать, въ промислѣ, треба лѣчить ваші
хиби, особливо легкодушність въ затяганю
гробівъ, котра намъ передъ часомъ гробъ ко-
вас; треба намъ освѣтъ въ способахъ, якъ
ратуватися вѣтъ заглады, — а ту забивають
голову дитини енциклопедичною теорію. Для
того сказавъ и п. Грохольскій: „Не хочу теорії,
менѣ ходить о практику“.

Але можуть сказати, що въ плянѣ нау-
ковмъ есть и управѣ вѣджа, деревъ и т. д.,
и въ толькъ а толькъ школахъ учать госпо-
дарства сельского. Правда, що есть въ плянѣ,
але то толькъ на другомъ мѣсци, до чого
рѣдко де доходить. Поминувши тое, що ледви
въ четвертій часті мають учили де-не-що зъ
господарства, пытаюся, кото сего учили и якъ
учити? Господарства учать учителъ, котрій
самъ его въ семинаріяхъ ледви троха и то те-
оретично училися, учать теоретично, учать
плывати безъ води, и то яко предмету побоч-
ного а не головного. Не досить того — знати,
що робится, треба ще вправы, якъ оно робит-
ся, бо що ученикъ чує въ теорії, того анѣ
добре не пойме, анѣ запамятати и чимъ скорше
забуде.

Мы однакожъ дуже-бъ хибли, коли-бъ
мы неуспіванье школы народной приписували
толькъ многотѣ и непрактичности предметовъ,
котрій дитинѣ голову забивають. У насъ есть
ще інше лихо, котре науку тамує и вѣтъ школы
внеочочує. А то суть посторонній цѣлі —
полонизованье Русиновъ.

Устава о языцѣ выкладовомъ въ школахъ
народныхъ вѣтъ арт. III каже: „Вѣтъ кождой
школы народной, вѣтъ котрой часть учащихъ^{ся}
молоджіи уживає польского а часть русского
языка, — той языцѣ, котрый не есть выклад-
овомъ, буде обовязковымъ предметомъ вѣтъ
школы“. Отже ведя уставы належить учили

другого языка толькъ тамъ, де якась значна
часті (не 3 або 5 учениківъ) другимъ язы-
комъ говорить.

На Мазурахъ не учатся языка руского.
У всѣхдній, рускїй часті краю дѣти про-
тивно. Ту кажутъ учили польского языка,
хоче вѣтъ одна дитина нимъ не говоритъ, а на-
вѣтъ нема дѣтей латинскаго обряду. Та не
толькъ що кажутъ учили, але ще майже цѣ-
лый часъ тратять на него. Учителъ, хоче дити-
ни що прочтатъ по руски, пытавъ: „A jak ty
to powiesz poprawnie po polsku?“

Школа, що приносila пожитокъ, мусить бути народною: языкомъ выкладовомъ
мусить бути толькъ той языкъ, котримъ дѣти
выскажують свои мысли. А що-жъ сказати о
школахъ рускихъ, до котрихъ наслаждають
учителівъ ба и учителки, котрій по руски
говорити не уміють? Тутъ цѣль посторонна
виступає занадто яскраво. Менѣ говорено за
певне, що учителъ Русинъ, вѣтъ котрого и гром-
ада була задоволена, толькъ для того бувъ
перенесений до колонії мазурской, що сказавъ
викоряць: „Голосуйте на кандидата Русина“.

Школа повинна числитися съ потребами
житїа тихъ, котрихъ виховує, повинна при-
способлюти до житїа, подавати средства порад-
ити собѣ вѣтю практичнімъ. Де того не-
ма, тамъ школа не провадить до добробуту,
але до руїни.

Пора зрозумѣти, що школа теоретична,
не научаюча радити собѣ вѣтю практичнімъ,
не має рації быту; есть она для селя-
нина понятьемъ оторванимъ, есть інституцію
шкодливою. Зъ одної стороны руйнує она се-
лянина черезъ видалки на школу, оттягає дѣ-
тей вѣтъ господарства, а вѣтъ другої стороны не
дає ему вѣтю замѣнну способу надложенїа тихъ
видалківъ и убутківъ вѣтъ господарствѣ. Така
школа есть синекуро для учителівъ, але для
селянина есть она тягаремъ безъ пожитку, а
навѣтъ шкодливою. Вже не вгадую о секта-
рахъ, котрій громада по причинѣ учителівъ
часто мусить поносити.

Чи-жъ дивно, що дѣти, не заинтересованій
школою, неохотно до неї учащають, а по укін-
ченю єї швидко забувають и то, що научи-
лися! Чи дивно, що громады, котрій заводили
школо вѣтъ, що дѣти чогось пожиточно-
го научатся, — нынѣ, не видачи пожитку,
толькъ вѣтъ примусу посылають дѣтей до шко-
лы! Чи-жъ дивно, що громады, де нема школы,
си толькъ тягаремъ уважають, а видѣвші
часті еквакуції у іншихъ громадъ, де школа
есть, — вѣтми силами бороняють вѣтъ заводже-
нїа школъ, коли имъ се наказують.

Оно по части правда, але толькъ по части.
Есть причина друга и то ще больша. Дитина
племенъ: Сербія, Хорватія, Болгаръ и
Словенцівъ.

Вѣ хаосъ, що запанувавъ вѣ сербско-хор-
ватскому свѣтѣ, одинокою свѣтлою точкою бувъ
народный правникъ, устроений при переноси-
нахъ останківъ сербскаго поета Бранка Ради-
чевича вѣ вѣденського кладовища — на Стра-
жилово, коло Карловець.

Літературный рухъ Сербо-Хорватівъ не
бувъ богатий яркими подїями. Мило однакъ
замѣти, що коли Серби и Хорвати не по-
литичній аренѣ крушать копії, они на ли-
тературній полі дружно трудятся надъ обро-
блениемъ сербско-хорватскаго языка. Такъ рѣ-
шено продовжати монументальній трудъ Да-
ничича „Сербско-хорватскій словникъ“; полуудново-
славянська академія поручила видане словаря
Павичу, Гайтлеру, Валявцу и Будманюму.
Крімъ видана політичніхъ рѣчей вѣтстного
сербскаго дѣятеля Полита-Десантіча, вѣ
котрьхъ пробивавася новійша історія австр-
угорскихъ Сербівъ, появляються такожъ пере-
клады лучшихъ творівъ європейскої лите-
ратури.

Словенцівъ дуже успішну вела борба съ
Нѣмцями, котрій ихъ мало-що не задудили.
Однакожъ минувшій рокъ не оправдавъ тихъ
надїї, якъ на него покладали словенській па-
триоти. Міністерство гр. Таффе заколисує
Словенцівъ, а вѣ сущності стараєся головно
о те, щобъ засвѣти розладъ середъ словенської
інтелигенції, до чого іменно стремиться на-
мѣстникъ Винклеръ, котрій лякає урядничу
верству, що доставляє головного контингенту
провідниківъ словенського народу. Словенцівъ
не можуть добити ся навѣтъ того, щобъ наука
вѣ народныхъ школахъ отбувалася вѣ словен-
ському языцѣ. Минувшого року правновано 50-

не пригадує собѣ нѣчого, бо не має що при-
гадувати, — она не училася нѣчого практич-
наго. По укінченю школы дѣти обходять
книжку вѣ далека, думають бо, що тамъ напи-
сано: „A jak ty to powiesz poprawnie po polsku?“

Школа, що приносила пожитокъ, мусить бути
народною: языкомъ выкладовомъ

мусить бути толькъ той языкъ, котримъ дѣти
выскажують свои мысли. А що-жъ сказати о

школахъ рускихъ, до котрихъ наслаждають
учителівъ ба и учителки, котрій по руски
говорити не уміють? Тутъ цѣль посторонна
виступає занадто яскраво. Менѣ говорено за
певне, що учителъ Русинъ, вѣтъ котрого и гром-
ада була задоволена, толькъ для того бувъ
перенесений до колонії мазурской, що сказавъ
викоряць: „Голосуйте на кандидата Русина“.

Школа повинна числитися съ потребами
житїа тихъ, котрихъ виховує, повинна при-
способлюти до житїа, подавати средства порад-
ити собѣ вѣтю практичнімъ. Де того не-
ма, тамъ школа не провадить до добробуту,
але до руїни.

Пора зрозумѣти, що школа теоретична,
не научаюча радити собѣ вѣтю практичнімъ,
не має рації быту; есть она для селя-
нина понятьемъ оторванимъ, есть інституцію
шкодливою. Зъ одної стороны руйнує она се-
лянина черезъ видалки на школу, оттягає дѣ-
тей вѣтъ господарства, а вѣтъ другої стороны не
дає ему вѣтю замѣнну способу надложенїа тихъ
видалківъ и убутківъ вѣтъ господарствѣ. Така
школа есть синекуро для учителівъ, але для
селянина есть она тягаремъ безъ пожитку, а
навѣтъ шкодливою. Вже не вгадую о секта-
рахъ, котрій громада по причинѣ учителівъ
часто мусить поносити.

Чи-жъ дивно, що дѣти, не заинтересованій
школою, неохотно до неї учащають, а по укін-
ченю єї швидко забувають и то, що научи-
лися! Чи дивно, що громады, котрій заводили
школо вѣтъ, що дѣти чогось пожиточно-
го научатся, — нынѣ, не видачи пожитку,
толькъ вѣтъ примусу посылають дѣтей до шко-
лы! Чи-жъ дивно, що громады, де нема школы,
си толькъ тягаремъ уважають, а видѣвші
часті еквакуції у іншихъ громадъ, де школа
есть, — вѣтми силами бороняють вѣтъ заводже-
нїа школъ, коли имъ се наказують.

Посуджувати тій громади, мовь-бы они
були противниками просвѣти, не можна, бо

часто лuchaється, що они шукають и платять
чоловіка, щобъ учиивъ ихъ дѣти хочу вѣ зимѣ.
Громади тѣ чувствують: „Школа або добра,
або нѣяка.“ Нынѣ не вѣше громади съ шко-
лою, якъ безъ школы.. Можуть-же ради
шкодливи мѣсцеві ревно попирати школу, ко-
тра не приносить хдна? Змѣннітъ вѣ школу
на добру, — а все змѣннітъ на лучше!

І мене не може нѣкто посуджувати,
щобъ я бувъ противникомъ школы. У мене
школа була, ще радъ шкодливи не будо. Я
тогда учащавъ до школы, але нынѣ не мило
до неї подивитися. Я хотѣвъ-бы, щобъ дитина
чогось научилася або хоче ключъ до освѣти
вѣ школы винесла, т. в. щобъ научилася чи-
тати, розумѣти, — але тепер и того не ви-
носить. Нынѣ однакожъ треба бльше.

Ото результаты нынѣшньої школы. Освѣ-
та не пдноситься, а добробутъ упадає. Ба,
ученикъ и читати забуває. Вже то бѣзъ читаль-
нї школа не принесе пожитку. Жаль толькъ,
що Поляки часто ворожо противъ читальнї
виступають, а по друге жаль, що и читальнї
що нынѣ мало практичного можуть доставляти.

Давнїше, коли консисторії заводили
школо, кричано: „Кліръ ширить темноту, а
намъ треба іншою освѣти; намъ потреба „ог-
аніцією ргаю“. А нынѣ? Нынѣ маємо вправ-
дѣ школы етатовъ, побольшени платнї учи-
тельївъ, платнїхъ інспекторовъ, совѣтниковать
шкодливи, ради шкодливою країву, — маємо наїти
край ввязъ зарядъ надъ школами вѣ
свої руки, по пдвыщено бюджету шкодлиного
и по толькъ розправахъ о потребѣ просвѣти,
— можна було сподіватися чогось лучшого!

Коли Русини спротивлялися тому доро-
гому апаратови, сказавъ тогдь одинъ посолъ
краківскій: „To опозиція противъ краївої ра-
ди шкодливої. Видно, що она дѣлає енергично.
Обовязкомъ нашимъ отже є — вспирати
її, щобъ такъ дальше дѣлати могла.“

До нынѣ дѣлає краївої ради шкодлива 15
лѣтъ, — а вѣ всѣхъ сторінъ пдноситься го-
лосы, що не поступаємо, а вертаемось ввадъ!

Стефаній Качала.

Одесске славянське общество.

IV.

Для Словаковъ минувшій рокъ не при-
несь нѣчого отрадного; вѣ лѣтопись ихъ сум-
кої истории можна записати нову невагодину —
нове насилие Мадяровъ. Вѣ р. 1875 мадар-
ске правительство закрило національну ін-
ституцію Словаківъ „Slovenska Matica“ и за-
брали ви майно, около 100.000 гр. Мадары не
рѣшились однакъ доси наложить руки на
богатий музей и бібліотеку Матицѣ. Недавно
приїхали вѣ Турчанській-св.-Мартинъ кустось
мадарскаго музея Майліть и предложивши
назначи міністра, котримъ ему дозволеній всту-
пить до музея и бібліотеки, Майліть заби-
рає цѣлі паки книгъ изъ словацкої народної
бібліотеки — щобъ перенести ихъ до мадар-
скої бібліотеки!

Вѣ 1874 р. закрило мадарске правительство
одну гімназію вищу и двѣ нижні, основ-
аний за народній словацкій средства. Словаки
абрали новий фондъ для открытия національ-
ного учебного закладу, але мадарске прави-
тельство не позваливъ єго открытии. Мѣжъ тымъ
у всѣхъ державныхъ середніхъ школахъ отбу-
вались наука вѣ мадарскому языцѣ, а тыхъ
молодніхъ людей, котрій показують прихиль-
ність до народного языка, виганяють изъ
шкль, безъ права пе, еходу до іншої школы,
акъ єучились вѣ прешбурскому лицю. Мадар-
скаторій забѣгли не доведуть однакъ до
нѣчого, показавши культурну вѣдності Словаківъ —
богатші, якъ Мадаровъ. Доволъ сказати

Ляхъ и Еврей — два братанки!

Наші Ляхи зъ свої исторії нѣчого
доси не забули и нѣчого не навчилися. При-
чины, задля которыхъ погубили свою велику
отчину, — истнуютъ въ повной силѣ и въ
цѣломъ объемъ до нынѣшнего дня. И въ загалѣ
съ жалемъ великимъ мусимо сказать, що коли
не наступитъ швидко яка змѣна въ нынѣш-
нію положеню польского елементу па галиц-
кой Руси, если яка-небудь розумнѣйша и
широ-думаюча, демократично успособлена ча-
стина суспольности польской не выступить
съ свою новою програмою и не возьме бо-
дай частины дѣль публичныхъ въ свои руки
и въ свой проводъ, — то мы, кто знає, чи
навѣть не въ досыть скоромъ часѣ не до-
жіємо якои дуже сумнои катастрофы, якогось
страшного катаклизму.

Тѣ думки насунули намъ найновѣйшии
сумній факты зъ результата выборовъ до радъ
и до выдѣловъ повѣтовыхъ. Якъ звѣстно, въ
дякихъ округахъ галицкой Руси вышло зъ
выбору курій сельскихъ навѣть по дванайцять
русскихъ кандидатовъ. Супротивъ загального
числа членовъ рады повѣтовои (26) стано-
влять рускій члены маленьку меншость, але
супротивъ членовъ Поляковъ суть они въ
большости, бо въ великой части радъ повѣ-
товыхъ есть по кѣлькохъ жidовъ, котрї суть
„язычкомъ ваги“ мѣжъ Поляками а Русинами
въ радахъ повѣтовыхъ. Рѣчь, що правда,
дуже сумна — и для Русиновъ и для Поля-
ковъ.

Яке становище займають Жиды въ нашомъ краю якъ супротивъ Русиновъ такъ и Поляковъ, якъ супротивъ руского демократичнога элементу такъ и супротивъ найаристократичнѣйшихъ верствъ польской суспільності, — се кождому въ краю чей ажъ падто добре вѣдомо. Мы только пригадаемо недавно въ „Дѣлѣ“ выголошени слова нашого быстроумного политика о. Ст. Качалы, що „жидовска справа въ Галичинѣ була доси квестією соціальною, але теперъ починає вже бути и квестією політичною“. Въ томъ послѣдніомъ напрямъ буде она загортати пôдъ себе якъ вайобширнѣйше поле: и те, котре належиться Полякамъ, и те, котре Поляки въ нынѣшній хвили выдирають Русинамъ.

хвили выдираютъ чуиниашь.
Въ передодни такои грѣзнои хвилѣ, та-
кого небезпечнаго упадку, повиннѣ-бы чей
зрозумѣти панове Ляхи, кто имъ ворогъ, а
кто имъ бодай союзникъ въ kraю. Але, на
нещастье, умъ ихъ такъ запоморочився, що
они дogleянути того не могутъ. Ляхи наші
готовы въ кождой хвили лучитися съ кождымъ
хочь-бы и найнебезпечнѣйшимъ для себе еле-
ментомъ, щобы только станути противъ Руси-
новъ; готовы потурчиться, побисурманитись,

готовъ зжидоватъти, — щобъ только не допустити Русиновъ до спольнои участи въ хъснованю зъ правъ конституційныхъ и автономичныхъ...

только не допустити Русиновъ, которымъ же,

учителями, а поеты пишутъ учебники для народа. Педагогична литература Болгаръ стає що-разъ богатшою. Въ школьныхъ справахъ неоцѣненій услуги оказавъ болгарскому народви поетъ Славейковъ, въ честь котрого недавно болгарска молодѣжь, що учится въ Правъ, устроила праздникъ. При сѣй нагодѣ въ часописяхъ появились деякій интересній вѣдомости про минувшу дѣяльнѣсть Славейкова. Въ сороковыхъ рокахъ, та ще и познѣйше, въ болгарскихъ церквахъ богослуженіе отпра-влялось въ болгарскѣмъ языцѣ и въ тѣмъ я-зыцѣ Болгаре молились. Развъ якось Славей-ковъ, бувши 10-лѣтнимъ хлопцемъ, подчасъ богослуженія въ церквѣ родного мѣста Тирно-вы, ставъ говорити голосно „Отче нашъ“ въ славянскѣмъ языцѣ. Смѣлый поступокъ хлоп-ця такъ разъяривъ фанаріотовъ, что дячокъ заразъ въ церквѣ ударивъ его въ лицѣ и вы-трутивъ въ церкви. Зъ того часу почалось учительство Славейкова середъ болгарского народа. Не мавши ще 15 лѣтъ, ставъ бнъ учи-телемъ, переходячи въ села въ село, въ города въ гродъ, прослѣдований фанаріотами. Зерно

нимъ васъяне выдало гарні плоды.
Литература нива Болгаръ збогатилась историчными трудами Иречка, статьями Каравелова, Миярова, Сарафова, Стоянова. поэтичными творами Вазова и Славейкова. Цѣнна такожъ брошуря Бобчева „Житепись Жинзи-

Такъ зѣбравши все разомъ, рѣкъ сей можна назвати користнымъ для Славянъ, хощь много ще воды уплыне, поки Славяне осягнутъ

яко автохтонамъ землѣ, зрошенои кровю и по-
томъ, належится прецѣ бодай дробва яка ча-
стини участн въ благахъ автономіи. Нѣ! —
кажуть захожї сусѣды и подаютъ руку брат-
чикови „мойжешового вызнанія“, — не Русинъ
а Ляхъ и Сврѣй маютъ засѣдати въ выдѣлахъ
повѣтовыхъ!

Щобы кто не сказавъ, що мы говоримо
на вѣтеръ або що мы глядимо за надто пе-
симистично за се дѣло, або наконець, якъ то
кажуть, шукаємо собѣ напасти на нашихъ
„брацѣ Полякувъ“, — наводимо одинъ при-
мѣръ выбору до выдѣлу повѣтowego въ Калу-
ши. Въ тѣмъ окрузѣ выбрано зъ меншихъ
посѣлостей 12 Русиновъ, зъ бѣльшихъ посѣ-
лостей 9 Поляковъ а зъ мѣсть 3 Жидовъ и
двохъ Поляковъ. Якъ бачимо отже Русиновъ
належить до рады 12, Поляковъ 11, а Жи-
довъ 3. Большостъ могла утворитися въ той

способъ, що або Поляки получатся съ Русинами, або один чи другій съ жидами. Найрозумнѣйше и найкористнѣйше було-бъ очевидно, щобы були получились Поляки съ Русинами, утворили бѣльшостъ 23 голосовъ противъ 3 голосамъ и выбрали выдѣлъ отповѣдный такої импонуючої бѣльшости. Русины предкладали Полякамъ угоду, въ котрой жадали дуже мало, бо толькo: Русина заступника презеса и до выдѣлу двохъ Русиновъ, котрыхъ они самiй поставлять. „Браця Поляки“ не згодилися навѣть на таке смирене предложенье. Жиды предкладали Русинамъ колька разовъ, щобы двохъ зъ нихъ взяти до выдѣлу, то они будуть держати съ Русинами. Русинамъ не позволяла

совѣсть и чувство народне входити въ таку
угоду съ жидами, тымъ бôльше, що до самого
кônця мали надѣю, що Поляки прецѣ не зго-
дятся на те, щобы на трехъ жидовъ въ радѣ
засѣдало ажь двохъ въ выдѣлѣ! Тымъ часомъ
показалось, що таки Ляхови Евреи любїй-
шій якъ Русинъ — и панове Поляки зъ З
жидовъ пустили до выдѣлу повѣтового Мошка
Маєра и Гершка Кичалеса, а зъ мѣжъ два-
найцять Русиновъ зъ меншихъ посѣлостей
выйшовъ лишь одинъ Русинъ! Маршалкомъ
выбрали Ляхи и Еvreѣ дѣдича п. Станислава
Копарницкого, а заступникомъ п. Пострускаго
(чому не Гершка Кичалеса?). Руский раднїй
усунулисѧ отъ сего голосованя и тымъ зая-
вили свое недовѣрїе пѣлому шляхетско-еврей-

или свое недовѣре цѣлому шляхетскому звѣи
скому выдѣлови съ выняткомъ того одного,
которого самъ собѣ выбрали, — о. Гайдана.

Schwamm drüber!

Мы доси вже достаточно мали способнôсть пôзвнати вартôсть тыхъ окликôвъ, котрîй польска єархія суспôльна часъ отъ часу выписує на своихъ прaporахъ. Досыть скавати слово „ргаса organiczna“, щобъ читателямъ нашимъ представилась живо передъ очи цѣла „хитра механика“ заходôвъ польскихъ на полi интересовъ культурныхъ и экономичныхъ. Досыть скавати „zaufanie ludu“, щобъ всѣмъ намъ прокликати на память тысячний далеко не потѣшаючий сцены въ выборовъ. Досыть скавати

„zgoda z Rusinami, uszanowanie dla mowy „ob-
rądku Rusinów“, щобъ вразити тысячній бо-
лючні раны нашої сучасної історії, въ родѣ
заперечування рускої школы, интернату Змар-
твихвстанцівъ та налету Єзуїтівъ на наші
монастырі. Всѣ тѣ оклики польські давно вже
стали горкою іронію, стали докоромъ для
кожного Поляка, а честнѣйши помѣжъ ними
видятъ и чуютьъ, що пора бы вже зачати въ
иншої бочці, пора бы інакше взятись до дѣла.

окликъ?

Коли ученикъ замѣсть заданои ему задачѣ пописавъ на таблицы нѣсенитницѣ, разгнѣванный учитель кричитъ ему: Змажи се! Коли наша ерархія таблицю свои совѣсти замазала фактами такъ погаными, якъзвѣстна справа желѣзницѣ трансверальной, справа Каминьского и „швайгельдѣвъ“, то кн. А. Сапѣга, не якъ разгнѣванный учитель, але якъ виноватець, стараючійся заглушити голосъ свои совѣсти, кричитъ (при гучныхъ оплескахъ вгромадженой шляхты): „*Schwattn drüber! Precz z ta kwestya! Nie dyskutujtu o niej w zadnym zgromadzeniu politycznym, bo pienat może kwestyi rózpnie kraj kompromitujać!*“ Отсюда есть найновѣйше правило етичне, одинайцита заповѣдь нашей шляхты: що мы злого зробили, не для себе але для цѣлого краю, де мы вытягнули руку на публичне добро, кого мы

покрывали и зруйнували и одурили, — о тѣмъ нехай нѣкто не знает, о тѣмъ тихо, ша, се наша домона тайнъ, нашъ брудъ, котрого нѣкто не смѣя бачити — Schwatsh drüber!

Яка моральность, — нѣ, скажемо по прости, яка бездна моральной гнилизны крысся въ тыхъ словахъ, не беремось выказувати. Намъ страшно! Страшно за нашъ край, въ котромъ такой люде верховодятъ, страшно за польскій народъ, котрый называетъ ихъ своими дѣтьми, страшно за имя славянське, до ко-

трого они признаются. Чи се ти самі Поляки, про котрихъ ще 1848 р. писавъ Вурцбахъ: „Dass die Polen die tapferste, heldenmuthigste und edelste Nation der Erde sind?“ Чи се ти, що такъ голосно величають себе „przedmurgiem Европы“ противъ варваства? Чи се ти, про котрихъ спѣвавъ Красиньскій: „Z świętym ludem szlachta свieta“, котрихъ онъ бажавъ „podnieś, uszczęśliwić“, щобъ ними „cały świat zadziwić“? Ось они, на „сеймику реляційномъ“ въ Пере- мышли, слухаютъ безконечной крутанины желѣзно-дорожного туза п. Ковловскаго, знаютъ, що за его словами крываются рѣчи погані, крываются пропавшій сотнѣ тысяч скверныхъ грошей, крываются кривды и слезы людской, — и плещутъ сквернымъ словамъ своего „єараха“: „Schwamm drüber!“ Нѣ, се не може намъ въ головѣ помѣститись!

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНІ

Австрійско-Угорска Монастир

(Выборы до пражской комнаты торгово-промышленной коммиссии, въ которой маются отбутовъ и новой ординації, вже розписані, а оби отозвы съ листами кандидатовъ. Нова ординація, котра якъ звѣстно даже непримѣнна, увзглядняє рѣвноправнѣсть обохъ въ Чехахъ, живающихъ народовъ и, гарантуючи ческому народу охорону противъ майоризації нѣмецкаго элементу, становить одинъ щѣпный добутокъ борбѣ о національныи права Чехівъ. Се не оправдує интересъ, съ якимъ не лишь ческіи народы австрійской державы, а именно Словаки слѣдятъ за ходомъ акціи выборчої до промышленно-промышленной коммиссии. — Отозву нѣмецкого комитету выборчаго, значительное число національною; противно адресуетъ ческій свою отзову до выборцѣвъ безъ различія національности и маркуючи конечность выдвиженія такихъ кандидатовъ, котрій фаховыми знаніями и другими свойствами, якихъ вымогается отъ торговельной палаты, даютъ поруку, чтобы не сповнять свой урядъ, отзывається въ конце выборовъ, чтобы не дали своей національности новыхъ выборахъ зѣйти зновъ до власти. Котра отзовы найде больше послуху между выборцями, покаже недалека будучность, болѣе 27, 28 и 30 н. с. червня маются вже отбутовъ. Немаловажнымъ факторомъ при зѣщихся выборахъ будуть жиды и здеся, ибо они солидарно симъ разомъ пойдутъ, въ такъ буде побѣда. Въ Чехахъ ведеся прощаніе въ тѣмъ дусѣ, чтобы жидовскій елементъ скати для національной справы, но инициативныхъ результатовъ такой мисії досягнутъ а самі органы жидовской, редактированій въ духѣ хильномъ для національно-ческой идеи, привѣтствуютъ жидамъ справедливо закидаются Нѣмцѣвъ. По нашей думцѣ, якъ се вирочили, казує и исторія нашего краю, жиды, не только одушевляются якою тамъ идею національную и они будутъ глядѣти и тутъ передовойми ласти ся зробити душпій, геншальтъ.

„Grazer Ztg.“ оголосила вже речинцѣ соймовихъ въ Стирії. Громады сельскіе плять до выборовъ 19 серпня, мѣста и торговельній дня 21 серпня, а зъ грущи посѣлости отбудутся выборы дня 26 л. с.

(Выборы до угорского сойму.) Позади нас предвѣщихъ дня 18 н. с. червня, выбрано въ Угорщинѣ загаломъ: 213 либеральныхъ пословъ, между которыми находится большинство министровъ, 56 пословъ зъ умбреніемъ, 66 зъ окраинной опозиціи, 13 народовцевъ, 11 тисемитовъ и 10 невыразного политического сойму. Между выбранными находится также Добряньскій (въ окр. Сентъ Милюшъ). Насицтво либеральное має мати забезпечену большість, становище его буде однозначно оцѣнити доперва за колька днівъ, бо вікій часъ потрѣвають выборы. Въ загалі партія правительства 25 новыхъ мандатівъ сольскихъ, а за то стратила 30 давнійшихъ. Хочь загально думають, що она буде розбити большостю, то тая большість не буде жко можна заключати по теперѣшнімъ формамъ голосуванія — виносити на вѣтъ толькожъ війшомъ соймѣ. — За те рости съ півднемъ фалянга заступниковъ антисемитії здобуває мандаты посолський на вѣтъ таї, тисемитскій кандидатъ не має давнійшихъ шансовъ; — наколи-жъ она скуче тильки виступати, якъ давнійше 5 антисемитовъ, де мусъло правительство съ нею членами.

(Зъ хорватскаго сойму.) Сторонники національне хорватскаго сойму, котре издалися въ резервѣ супротивъ бана, винесли рѣшучо на основѣ его политичногу

порозумінні се заманіфестувалося іменно при голосованню надъ внесеньемъ Ивича. Въ часъ дебаты адресовою поставивъ сей посолъ внесенье, щобы соймъ зажадавъ отъ правительства актівъ въ справѣ звѣтныхъ визвѣсокъ съ угорскими написами. Позаякъ правительству се внесенье будо дуже не на руку, старався банъ позыскати для себе голосы національної партії, котра становитъ теперъ въ соймѣ бѣльшість, и дѣйстно откинувъ соймъ се внесенье 45 голосами противъ 37. При дебатѣ не обойшлося симъ разомъ безъ выгадокъ опозії противъ бана, про котрого скавъ одинъ посолъ, що єго не узнає баномъ. — Внесенье комисії однайцяти откинено въ іменівомъ голосованю бѣльшостею 39 голосовъ. При голосованю надъ поправками Кусевича вийшла опозиція и посли, що не належать до нѣякого сторонництва, зъ салѣ, а посли лишившіся въ соймѣ приняли одноголосно поправку, котра протестує противъ установленю королѣвскаго комісаріату и противъ всякой односторонній интерпретаціи закона уголовного и жадає скликання регніколлярной депутації. — Справа визвѣсокъ вже задагоджена, а результатъ тридневої дебаты выпавъ користно для правительства. Соймъ отстуپивъ іменно, такъ якъ сего бажає банъ, отъ гадки выслання адресы до короля и занехавъ очевидльне вычислюванье всѣхъ случаївъ нарушення угоды, лишаючи остаточнє и мериторичне рѣшеніе сего дѣла депутації регніколлярної.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Новый законъ для университетовъ россійскихъ вже затверженыи гос. совѣтомъ и содержитъ слѣдующиі важнѣйшии реформы: Кураторъ округа научного есть такожъ и кураторомъ университету; онъ мае не только зверхный надзоръ надъ загальными справами университету якъ досл., але мае такожъ право вглядати въ всяки подробности университетскаго житя, слѣдити за всякими подробностями: якъ за духомъ и напрямомъ университетскихъ выкладовъ и невыконуваньемъ правительственныхъ приисобовъ и разпорядженъ; кромъ того мае онъ право каждого разу окликувати раду педагогичну и зборы факультетовъ а навѣть брати участъ въ ихъ нарадахъ. Ректоръ университету буде отъ теперь не лишь старшимъ членомъ колегію профессоровъ, але стаесь безпосереднимъ старшиною, котрого мають слухати не лишь урядники канцелярійнї, але и профессоры. Ректора, якъ и давнѣйше, выбираютъ профессоры съ тою лишь змѣною, що рада университетска выбирає двохъ кандидатовъ, зъ котрыхъ одного именує министерство просвѣты, або може и жадного не именувати а предложити цареви до санкціи свого власного кандидата. Дальше ректоръ не буде отъ теперь зависимый отъ большости профессоровъ якъ оно було до теперь. Инспекторъ студентовъ буде посля нового закона именований въ дорозѣ административной черезъ куратора; дотеперъшний выборъ инспектора уоуненый. Инспекторъ буде зовсѣмъ зависимый отъ ректора и буде стояти поль его без-

смый отъ ректора и буде стояти подъ его безпосередною властью. — Недавно доносили журналы о численныхъ арестованихъ россійскихъ официровъ; воѣ тѣ донесенія були лишь о толькѣ справедливѣ, что въ Новгородѣ арестовано всего трехъ официровъ, зъ которыхъ одинъ бувъ пріятелемъ Дегаева. У сего официра крылся Дегаевъ по убийствѣ Судейкина и онъ улекшивъ ему втечу; два другиѣ були ему въ тойъ цомѣчнѣ.

Нѣмеччина. Недавно ще въ кружкахъ дипломатичныхъ ломили собѣ голову, для чого нѣмецкій цѣсарь не выѣхавъ на купелъ до Висбаденъ, якъ се було зъ-разу назначено, але въ послѣдній хвили змѣнивъ свой плянъ и выѣхавъ до Ємоѣ. „Berl. Tagebl.“ подає слѣдуючу причину

Н О В И Н К И.

— Повѣнь. Неустаючи вже отъ колькохъ днѣвъ дощъ наробили особливо въ заходній Галичинѣ дуже богато шкоды. Въ рѣкахъ прибула вода такъ сильно, что выступила зъ береговъ и залила сусѣдній околицѣ. Воюды комуникація перервана а вчерашна и нынѣшна почта зъ Вѣдня и Кракова не надойшла до Львова, бо комуникація же лѣзница перервана. Въ Перемышли вчера рано о 3 год. вода на Сянѣ стояла 5·5 мет. понадъ зеро; наднесеній тратвы збрвали скарбовый поромъ. Тратвы ушкодили желѣзный мостъ отъ желѣзницѣ. — Въ Самборѣ 20 червня вода стояла 1·8 по надъ зеро. Мостъ подався и есть небезпеченьство, що завалится; ъзда черезъ мостъ зборонена. — Коло Жидачева Днѣстеръ и Стрый залили доокола оболоня, сѣножати и часовиска а по части такожь и поля покрыты збожемъ. Комуникація зовоемъ перервана. Дошъ не устает. Шкода въ збожу дуже велика. — Въ Залѣщицахъ ударили въ ночи 20 с. м. о год. гнани водою тратвы о мостѣ чайко-
вѣдѣнію, и коло Бѣлого моста възвѣсилъ на

злочиницю, мимоволъ насуваесь пытанье, для чо-
гожь заразъ тамъ еи не арестувала? Выглядаетъ
то все на выдумку подобно якъ и атентатъ въ
церквѣ св. Петра въ Римѣ, который теперь та-
ко же газеты дементуютъ, и служить очевидно
лишь на те, чтобы ширити перестрахъ въ народѣ
и тымъ способомъ усправедливляти декотрій ма-
ючій предпринятыи мѣры осторожности. — Заве-
деніе въ Прусахъ рады державной есть вже рѣ-
чью, о котрой сумнѣваться не можна. Покликано
до неи не менше икъ 71 членовъ, а мѣжъ сими
кромъ Беннигзена и Макеля такожь и проводиря
ультрамонтановъ Шорлемеръ-Альста и голову
консервативныхъ аграрниковъ гр. Миннегорде.
Знову заведена рада державна мае свое важне
значеніе не такъ задля людей, котрой до неи по-
кликаны, якъ за-для мотивовъ, котрой спонукали
кн. Бисмарка покликати сю майже вже застарѣлу
институцію знови да титъ Кн. Генералъ зарпо-

крытыи мостъ въ Краковѣ и ушкодила мостъ на
желѣзица. Коло Перемышля стоятъ подъ водою
села Вовче и Перекопане а по части и передмѣ-
стье Болонье. Ропчицѣ, Пильзно и Ясло залиты
такожь по части; перевѣзъ Ропа-Топлина перер-
ванный а мостъ Ясѣлка-Ясло подъ водою; пере-
сылки почтовы идутъ черезъ Жмігородъ. Коло Ся-
нока заливъ Сянъ грунты колькохъ громадъ. Зт
Мартинова коло Букачовець пишутъ намъ, що
Днѣстеръ позаливавъ тамъ села, подобно якъ въ
1882 р. Люде выбираются зъ сель. Нужда вели-
ка передъ очима.

— Видѣлъ товариства „Просвѣта“ отбувъ засѣданіе дня 13 л. червня підъ проводомъ головы Дра Омеляна Огоновскаго. На засѣданію тобѣ 1) приято до вѣдомости, що загальний зборы філії Тернопольской въ полученю съ музикально-декляматорскимъ вечеркомъ отбудутся дня 22 л. червня, рѣшено упросити п. проф. Вахнянина на делегата центр. Видѣлу при сихъ зборахъ; 2) принят до вѣдомости, що другъ третої книжочки за 1884 рокъ п. заг. „Історія Руси ч. V. написавъ Олек Барвінський“ вже укінченої; 3) надбслану повѣсть „Родина Морозовичъвъ“ передано до першої а „Праведный Товія“ до другої рецензії; 4) рѣшено отнестися письменно до деякихъ угорскихъ книгарѣвъ взглядомъ ширеня выдань просвѣтныхъ на Угорщинѣ; 5) рѣшено постаратись о портретѣ о. Стефана Качалы, котрый вйшовъ-бы до „Календаря на 1885 рокъ“; 6) рѣшено дати даромъ четыремъ читальнямъ книжочки давнѣйшого накладу, а товариству ремесниковъ „Зоря“ всѣ выданія; 7) приято 19 новыхъ членовъ.

— Руско-народный театръ представить въ Ка-
луши въ недѣлю 22 л. червня народну оперетку
въ 3 актахъ „Никола Довбушукъ“ съ музыкой
Ио. Боробкевича; въ второкъ 24 черв. комедію
въ 5 актахъ „Война съ жѣнками“; въ четвергъ
26 черв. найновѣйшу комедію М. Балуцкога
„Гуски и гусочки“; въ суботу народну мелодра-
му „Бойки“ съ спѣвами и танцями; въ недѣлю
преміовану трагедію К. Устіяновича „Яроцполкъ І.
Святославичъ“.

— Малоруско-нѣмецкого Словаря выйшовъ отсе однайцатый выпускъ въ $2\frac{1}{2}$ арк. (отъ стороны 481—520 *Накотити—Неприсутній*) и кошту 50 кр. Дотеперь выйшло всѣхъ $32\frac{1}{2}$ арк. и цѣлая часть Словаря коштує 6 зр. 50 кр. а. в. Выпускъ дванайцатый нечатаєся въ $2\frac{1}{2}$ аркуша Всѣхъ П. Т. предплатниківъ моего Словаря, кої залягають съ дальшою предплатою, прошу найуклоннѣйше о скорѣ присланье належної квоты и приедданье новыхъ отберателѣвъ Львовской предплатники зволять, якъ звычайно обрати собѣ дальшій аркушъ въ Друкарни товим. Шевченка, де могутъ заразомъ и свою предплату залягаючу и дальшу зложити. За ласкаве присланье цѣнныхъ матеріялівъ до Словаря складаю сердечну подяку Вп. панамъ: Ивану и Аліворскимъ, Ив. Стояловскому, Д. Щимчукови, В. Грушевичеви, Ив. Левицкому (Нечуеви), Омелян. Дудровичеви, Ник. Колцуњакови, Кир. Геникови и Ив. Франкови. Станиславовъ 9 (21) червня 1884
Еза. Жадовський

— Въ справѣ довжниківъ Рустикального банку оголошуе Рускій комитетъ помочный : „Помимо попередного нашего оголошеня ще все многій довжники Рустикального банку для уладженя своихъ справъ съ тымъ банкомъ прїезджають самі або приходять павѣтъ пѣшки до Львова, неразъ скольканайцѧ або и колькадесять миль, замѣсты щобы только прислати комитетови свои книжочки и ишій документы. Отже заявляемо ще разъ, що черезъ тое тратятъ цѣлкомъ непотрѣбно часъ и поносять выдатки, а анѣ для себе не мають зъ того найменшои користи, анѣ комитетови цѣлкомъ не улекшають єго труду. Дальше увѣдомляє комитетъ, що въ недѣль свята, якъ рускій такъ и латинський, не урядує, и що такожъ канцелярія Рустикального банку въ недѣль и латинський свята замкнена. Пригадуючи свое давнійше оголошенье, щобы довжники банку, котрій вже весь свой долгъ сплатили, выповѣдали банкови свои удѣлы, додає ще, щобы такожъ подавали о екстабуляцію довгу банкового. Кто коче тое зробити черезъ рускій комитетъ, має на гте прислати 3 зр. 50 кр., если має квитъ екстабуляційный, въ противномъ же разѣ 5 зр. Пригадуємо такожъ, що на выдатки канцелярійній греба зложити 20 кр. отъ кождои книжки окрімъ марки почтової. Рускій комитетъ, складаючійся въ членовъ немногихъ и не маючихъ богато чау свободного, взыває усильно довжниківъ, щобы все завчасу до него удавалися, если ихъ справа не має зазнати проволоки або и шкоды. Тіи, котрій хотѣли-бы въ осени по жнивахъ свой долгъ сплатити, нехай вже теперъ надсылають свою книжочку до обрахунку съ означеньемъ часу сплаты. — Отъ Руского комитети помочного.

— Нова читальня завязуєся въ громадѣ Клюсівъ, въ повѣтѣ сокальскому. Статуты пересланы до затвердженя ц. к. намѣстнику підписали о. Теодосій Флоріанський Ч. С. В. В. мѣсцевыи сотрудникъ, п. Вол. Левицкій учитель и осьмичестныхъ господарѣвъ.

— Рускія кандидатуры до сойму буковинського, котрих
ми подали въ одномъ зъ попередныхъ чисел
„Дѣла“, зостали вже доси, якъ то звичайно бу-
ває, декуды змѣненій. П. Максимъ Михалякъ, к-
трого черновецка „Руска Рада“ іменувала бу-
кандидатомъ до сойму зъ повѣтівъ Путілова
Выжницѣ, приславъ на наші руки заявленіе, що
дякуючи сердечно за удѣлене ему довѣріе, пре-
кладаної ему кандидатуры принятии не може.
За вѣтстї въ первовецькїй *Gazet Polsk-їй*

вѣдаемось, что мѣжь Русинами буковинскими вы-
пливаютъ на верхъ кандидатуры рѣжныхъ людей,
мѣжь ившими згадана була кандидатура проф. о.
Шанковскаго зъ Черновець. О. Шанковскій надѣ-
славъ спростованье до „Gaz. Polsk-ой“, въ ко-
трѣмъ заявляе, что не убѣгаешь о мандатъ до сой-
му и немовь тымъ даже перепуженый, завѣряе
польску редакцію, что „до товариства „Рускої
Рады“ не належавъ и не належитъ, на засѣданія
того товариства не ходить и не допускае,
щобъ „Руска Рада“ могла поставить его канди-
датуру“.

— Зъ Миколаєва пишуть намъ, що тамошній судъ повѣтовый назначає Русинамъ терминъ въ рускій свята. Въ понедѣлокъ Зеленыхъ святъ, въ таке велике свято, мусѣло до 200 людей явитися на терминахъ!

— Зъ Калуша пишутъ намъ: Въ Калуши бѣтъ
кольканайцяль лѣтъ провадятъ торговлю церков-
ными рѣчами евреи Гершъ Опенгаймъ и другій
Антонъ Горошиньскій, Полякъ. Одинъ спродає фе-
лоны и ишай рѣчи церковній, другій образы, хо-
ругви и т. п. Оба жіють чисто лишь зъ рускихъ
громадъ и якъ выѣзжаютъ на села, то гадавъ-бы
кто, что они цѣлкомъ отданы рускѣй справѣ, а
бодай не шкодятъ рускому дѣлу! Тымчасомъ дѣ-
ся противно. Неразъ вже накликувано, чтобы
наші люде купували всяку потрѣбъ церковну въ
новажныхъ торговляхъ христіянско-русскихъ, ко-
трыхъ вспирати есть нашимъ обовязкомъ. Може
кто скаже, что бѣльшій купцѣ у Львовѣ, въ Тер-
нополи або де-инде дорого мусить продавати, бо
ихъ администрація коштує дорожше, якъ такого
Герша Опенгайма въ Калуши (котрый собѣ на-
вѣть руску печать справивъ), — а мы спытаемо:
что коштує Герша Опенгайма утриманье 3 ковей,
3 фѣрмановъ, направа вѣзківъ и т. п. на цѣлый
рѣкъ, котрими онъ свои товары по цѣлой Гали-
чинѣ розсылає? Якій то мусить бути его заро-
бокъ? Тымъ бѣльше нась серце болить, що такій
жиды збогачуються рускимъ грошемъ, а якъ де
прійде підперти руску справу, то они ще тѣй
шкодятъ. Длятого кожный рускій священникъ, кот-

шкодятъ. Для того каждый рускій священикъ, кож-
да руска громада, а наконецъ каждый, у кого
руске сердце, повинні подпирати своего и святощѣ
церковнї купувати тамъ, де имъ добро народу
наказує, бо якъ разъ нашъ рускій грбшъ пойде
въ чужїе руки, то его бôльше вже Русанъ не по-
бачить, а зъ насть лишь насмѣватися будуть, що
мы такїй рбвнодушнїй. Зъ жидовской продажи ма-
емо одинъ такїй примѣръ передъ очима, котрий
можемо свѣдками доказати. Жидъ за фелонъ же-
давъ 130 зр., спустивъ за 70 зр., а якъ познѣй-
ше мы напевно довѣдалися, той фелонъ бувъ ку-
пленый у п. Дымета за 35 зр. Инишмъ разомъ
напишемо бôльше въ той справѣ.

— Въ Радовцахъ на Буковинѣ выкрывъ делегованный зъ Черновець судія слѣдчій п. Негрушъ мальверзациіи въ касѣ громадской, которыхъ допустился мѣскій касієръ.

— Въ Залозцяхъ открывъ дописуватель до Столловскаго „Pszczolk-и“ новы „москалёфильскій“ агитаціи, дуже небезпечны не такъ австрійской

державъ, якъ радше звѣстному „*rzad-owi moral-*
пому“.
Що-жъ тамъ такого страшного сталося
въ тыхъ Залѣзцахъ? Чи може знову рускій людѣ
поставили на яку церкву трираменныи крестъ и
не позволили его зъ-бѣтамъ скинути? Нѣ, ста-
лося щось ще страшнѣйшого. Ого молодѣжь
школьна робила маѣвку и выйшла на зборне
мѣсце съ хоруловками. Польскій школярѣ мали
хоруговки червоно-бѣлї съ однораменнымъ кре-
стомъ, а рускій школярѣ мали хоруговки синѣ-
жовтї съ трираменнымъ крестомъ. Horrendum!
Moskalofle viftuja... robię górnice... niewa zgody...
— кричитъ дописуватель, бо тогды була-бы
згода, коли-бѣ дѣти рускій були мали такожъ бѣло-
червонї хоруговки, а що мали синѣ жовтї съ
рускимъ крестомъ, — то ое „*зрада... шизма!*“
Теперь же просимо послухати, що дальше гово-
ритъ дописуватель „*Pszczolk i*“. Ото каже, що
Господь Богъ зболявъ свою кару въ видѣ злив-
ного дощу, котрый не дозволивъ молодѣжи от-
бути маѣвку! Коментарѣвъ до сего чей-же не
петьѣбо.

— Еп. Альбинъ Дунаевскій зъ Кракова буде вже безъ сумнѣву именований архіепископомъ у Львовѣ. Нунцій вѣденіокій Ванутелли заявивъ Е. В. цѣсареви, що для особы папы еп. Дунаевскій бувъ-бы наймилѣйшимъ архіепископомъ у Львовѣ. Цѣсарь заявивъ, що есть того самого погляду. На мѣсце кс. Дунаевскаго до Кракова має бути именований кс. Потулицкій, Познаньчикъ, крылощанинъ капитулы въ Оломуцу на Моравѣ. Кс. Потулицкій числить додерва 30 лѣтъ и есть посвященый съ заможными родинами въ Галичинѣ; кн. Володиславъ Сацѣга має его сестру за жену. Епископство краковське есть досыть убого дотоване; четыри разы убожше бѣ

лат. епископства церемыского, а десять разъ бѣ
лат. архієпископства львовскаго. Львовскій архі-
епископъ мае 80—100.000 зр. рѣчнаго доходу.

— Въ справѣ обсады опорожненої парохії въ Чернів
цяхъ одержуемо зъ оттамъ слѣдуючу допись
Отъ коли мѣсце гр. кат. пароха у насть опорож-
нене, курсуютъ рѣжнай вѣсти про его замѣщень.
Зъ уваги на теперѣшнїй обставини въ Чернів-
цяхъ становище руского уніятокого пароха ест-
туть дуже важне и трудне. Давнѣйше интел-
генція не брала майже нѣякои участи въ церко-
вныхъ дѣлахъ, панувада въ тѣмъ напрямѣ менш-

